

ANSWER KEY OF NMMSS AND PSTSE (CLASS -8TH) 2023

Ques.No.	Answer	Ques.No.	Answer	Ques.No.	Answer	Ques.No.	Answer
1	3	46	2	91	2	136	2
2	1	47	2	92	4	137	3
3	2	48	3	93	3	138	1
4	1	49	4	94	1	139	2
5	1	50	2	95	4	140	4
6	4	51	1	96	2	141	2
7	3	52	3	97	2	142	3
8	2	53	1	98	3	143	3
9	1	54	3	99	1	144	2
10	3	55	3	100	3	145	4
11	2	56	4	101	2	146	4
12	4	57	4	102	1	147	3
13	3	58	3	103	3	148	2
14	2	59	4	104	4	149	1
15	3	60	2	105	3	150	3
16	1	61	3	106	1	151	2
17	3	62	4	107	2	152	2
18	1	63	3	108	4	153	4
19	3	64	3	109	2	154	3
20	3	65	3	110	3	155	1
21	2	66	4	111	1	156	3
22	3	67	2	112	3	157	1
23	1	68	2	113	2	158	4
24	2	69	4	114	2	159	2
25	4	70	3	115	4	160	1
26	3	71	4	116	1	161	1
27	2	72	3	117	4	162	3
28	1	73	1	118	2	163	4
29	3	74	3	119	1	164	3
30	1	75	2	120	1	165	1
31	3	76	2	121	3	166	2
32	1	77	3	122	4	167	2
33	3	78	2	123	4	168	3
34	2	79	2	124	2	169	2
35	2	80	3	125	1	170	1
36	4	81	4	126	4	171	4
37	2	82	2	127	1	172	1
38	1	83	1	128	3	173	3
39	1	84	1	129	2	174	4
40	2	85	4	130	3	175	2
41	2	86	2	131	1	176	4
42	1	87	2	132	3	177	1
43	4	88	3	133	4	178	4
44	4	89	2	134	2	179	3
45	3	90	4	135	2	180	3

National Means Cum-Merit Scholarship Examination

&

Punjab State Talent Search Examination

ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਨਜ਼ ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਅਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

STATE LEVEL JOINT TEST – 2023

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ – 2023

CLASS – VIII (ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ)

Time : 3 Hours	Max. Marks : 180	ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ	ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 180
Instructions for Candidates : - This exam is in two parts. - Part – I is related to Mental Ability Test which consists of 90 questions. - Part – II relates to Scholastic Aptitude Test which consists of 90 questions relating to three subjects listed below : - Science - Mathematics - Social Studies - Each question carries one mark. All questions are compulsory. - You have been provided with an Answer Sheet (OMR) for this question paper. Darken the correct option of each question in the Answer Sheet (OMR) with black/blue ball pen. - Rough work may be done on the blank space provided for this purpose. - There is no negative marking in the test. - Do not use white fluid on OMR (Answer Sheet). - Half an hour extra should be given to Physically Handicapped candidates only.	ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ : - ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। - ਭਾਗ – ਪਹਿਲਾ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। - ਭਾਗ – ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਮਨ ਦਰਸਾਏ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ 90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ : - ਸਾਇੰਸ - ਗਣਿਤ - ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ - ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। - ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੇ/ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ। - ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। - ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਓ.ਐਮ.ਆਰ. (ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ) ਉੱਪਰ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਇਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। - ਕੇਵਲ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਲਾਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।		

ROUGH WORK / ਕੱਚਾ ਕੰਮ

MENTAL ABILITY**Directions (Q. No. 1-10) :**

There is a number/letter series following a pattern. One place is left blank. Find out the **correct** answer from options :

1. 2, 3, 7, 16, 32, ...
(1) 49 (2) 56 (3) 57 (4) 64
2. 37, 41, 43, 47, 53, 59, ...
(1) 61 (2) 63 (3) 65 (4) 69
3. 3, 8, 18, 38, 78, ...
(1) 156 (2) 158 (3) 160 (4) 178
4. 0, 6, 24, 60, 120, ...
(1) 210 (2) 226 (3) 240 (4) 337
5. 2, 4, 8, 3, 9, 27, 4, 16, ...
(1) 64 (2) 68 (3) 62 (4) 48
6. 66, 34, 18, 10, 6, ...
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4
7. 3, 3, 6, 18, 72, ...
(1) 196 (2) 292 (3) 360 (4) 480
8. 960, 192, 48, 16, 8, ...
(1) 4 (2) 8 (3) 6 (4) 2
9. BMX, DNW, FOU, ...
(1) HPR (2) HPT
(3) GPS (4) HQS
10. N5V, K7T, ?, E14P, B19N
(1) H9R (2) H10Q
(3) H10R (4) I10R

Directions (Q. No. 11-15) :

Find the wrong/odd number or term from the given series :

11. 13, 17, 23, 37, 63, 71
(1) 23 (2) 63 (3) 37 (4) 71

ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ**ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-10) :**

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਕ/ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਅੰਕਾਂ/ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

1. 2, 3, 7, 16, 32, ...
(1) 49 (2) 56 (3) 57 (4) 64
2. 37, 41, 43, 47, 53, 59, ...
(1) 61 (2) 63 (3) 65 (4) 69
3. 3, 8, 18, 38, 78, ...
(1) 156 (2) 158 (3) 160 (4) 178
4. 0, 6, 24, 60, 120, ...
(1) 210 (2) 226 (3) 240 (4) 337
5. 2, 4, 8, 3, 9, 27, 4, 16, ...
(1) 64 (2) 68 (3) 62 (4) 48
6. 66, 34, 18, 10, 6, ...
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4
7. 3, 3, 6, 18, 72, ...
(1) 196 (2) 292 (3) 360 (4) 480
8. 960, 192, 48, 16, 8, ...
(1) 4 (2) 8 (3) 6 (4) 2
9. BMX, DNW, FOU, ...
(1) HPR (2) HPT
(3) GPS (4) HQS
10. N5V, K7T, ?, E14P, B19N
(1) H9R (2) H10Q
(3) H10R (4) I10R

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11-15) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ/ਵੱਖਰਾ ਅੰਕ ਜਾਂ ਪਦ ਚੁਣੋ :

11. 13, 17, 23, 37, 63, 71
(1) 23 (2) 63 (3) 37 (4) 71

(4)

12. 125, 343, 512, 728, 1331, 3375
(1) 343 (2) 125 (3) 512 (4) 728
13. 145, 170, 197, 225, 257, 290
(1) 145 (2) 170 (3) 225 (4) 257
14. VRT, RMP, YUW, FBD, MIK
(1) VRT (2) RMP
(3) YUW (4) MIK
15. 9-72, 8-56, 11-111, 10-90, 6-30
(1) 9-72 (2) 8-56
(3) 11-111 (4) 10-90

Directions (Q. No. 16-18) :

According to the specific pattern fill the blank spaces of letter series in the following questions :

16. a_bbc_aab_cca_bbcc
(1) acba (2) abab
(3) ccac (4) aabb
17. ab__b_bba_
(1) abaab (2) abbab
(3) baaab (4) babba
18. kab_akk__bakka__akkabba_
(1) babbbk (2) baabkb
(3) baabka (4) akbbab
19. How many 5's are there in the following number sequence which are immediately preceded by 4 and followed by 6 ?
96345632457456445695623456954678234561
(1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 2
20. How many 3's are there in the following number sequence which are immediately preceded by 6 but not followed by 4 ?
4363643663444633636443643636134643634646
(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

Directions (Q. No. 21-26) :

Find missing term :

21.

51	11	61
64	30	32
35	?	43

(1) 25 (2) 27 (3) 18 (4) 20

12. 125, 343, 512, 728, 1331, 3375
(1) 343 (2) 125 (3) 512 (4) 728
13. 145, 170, 197, 225, 257, 290
(1) 145 (2) 170 (3) 225 (4) 257
14. VRT, RMP, YUW, FBD, MIK
(1) VRT (2) RMP
(3) YUW (4) MIK
15. 9-72, 8-56, 11-111, 10-90, 6-30
(1) 9-72 (2) 8-56
(3) 11-111 (4) 10-90

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16-18) :

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਖਰ ਲੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

16. a_bbc_aab_cca_bbcc
(1) acba (2) abab
(3) ccac (4) aabb
17. ab__b_bba_
(1) abaab (2) abbab
(3) baaab (4) babba
18. kab_akk__bakka__akkabba_
(1) babbbk (2) baabkb
(3) baabka (4) akbbab
19. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 5 ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ 4 ਹੋਵੇ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 6 ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ :
96345632457456445695623456954678234561
(1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 2
20. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 3 ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ 6 ਹੋਵੇ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 4 ਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ :
4363643663444633636443643636134643634646
(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21-26) :

ਲੁਪਤ ਪਦ ਪਤਾ ਕਰੋ :

21.

51	11	61
64	30	32
35	?	43

(1) 25 (2) 27 (3) 18 (4) 20

(5)

22.

28	20	7
84	35	12
45	?	9

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 40

23.

8 24 6 5	7 42 6 10	12 ? 3 5

(1) 18 (2) 32 (3) 36 (4) 48

24.

2	4
?	16

(1) 32 (2) 256 (3) 64 (4) 128

25.

5
6 93 15
3

7
9 ? 5
6

18
4 50 1
8

(1) 19 (2) 78 (3) 68 (4) 89

26.

466
341
250

845
631
?

(1) 236 (2) 348 (3) 428 (4) 278

27. In a certain code language 'POPULAR' is written as 'QPQVMBS'. How can 'GBNPVT' is written in that code language ?

- (1) FARMER
(2) FAMOUS
(3) FARMES
(4) FRAMES

28. In a certain code language 'SWITCH' is written as 'TVJSDG'. Which word would be written as 'CZSDE' in that code language ?

- (1) BARED (2) BREAD
(3) BRAED (4) BRADE

22.

28	20	7
84	35	12
45	?	9

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 40

23.

8 24 6 5	7 42 6 10	12 ? 3 5

(1) 18 (2) 32 (3) 36 (4) 48

24.

2	4
?	16

(1) 32 (2) 256 (3) 64 (4) 128

25.

5
6 93 15
3

7
9 ? 5
6

18
4 50 1
8

(1) 19 (2) 78 (3) 68 (4) 89

26.

466
341
250

845
631
?

(1) 236 (2) 348 (3) 428 (4) 278

27. ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'POPULAR' ਨੂੰ 'QPQVMBS', ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'GBNPVT' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (1) FARMER
(2) FAMOUS
(3) FARMES
(4) FRAMES

28. ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'SWITCH' ਨੂੰ 'TVJSDG', ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'CZSDE' ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (1) BARED (2) BREAD
(3) BRAED (4) BRADE

29. In a certain code language 'SHOP' is written as 'RTGINPOQ'. How can 'MAT' is written in that code language ?

- (1) LNZCSU (2) NLZBSU
(3) LNZBSU (4) LNZBUS

30. If 'GO' is coded as '32' and 'SHE' is coded as '49'. How can 'SOME' be coded ?

- (1) 56 (2) 58
(3) 62 (4) 64

31. If 'green' is called 'red', 'red' is called 'blue', 'blue' is called 'white', 'white' is called 'yellow', 'yellow' is called 'violet', then what is the color of cotton ?

- (1) Blue (2) Red
(3) Yellow (4) White

32. In certain code language
'po ki top ma' = 'Usha is playing cards'
'kop ja ki ma' = 'Asha is playing tennis'
'ki top sop ho' = 'they are playing football'
'po sur kop' = 'Cards and tennis'
then which word is used for Asha ?

- (1) ja (2) ki
(3) ma (4) kop

33. Which of the following word can **not** be formed from the letters of the word 'INFRASTRUCTURE' ?

- (1) RESTRAIN (2) FRACTURE
(3) CHARTER (4) NATURE

34. Which of the following word can be formed from the letters of the word 'IMMEDIATELY' ?

- (1) DIALECT (2) LIMITED
(3) DIAMETER (4) DICTATE

29. ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'SHOP' ਨੂੰ 'RTGINPOQ', ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'MAT' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (1) LNZCSU (2) NLZBSU
(3) LNZBSU (4) LNZBUS

30. ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'GO' ਨੂੰ '32', ਅਤੇ 'SHE' ਨੂੰ '49' ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'SOME' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (1) 56 (2) 58
(3) 62 (4) 64

31. ਜੇਕਰ 'ਹਰੇ' ਨੂੰ 'ਲਾਲ', 'ਲਾਲ' ਨੂੰ 'ਨੀਲਾ', 'ਨੀਲੇ', ਨੂੰ 'ਚਿੱਟਾ', 'ਚਿੱਟੇ' ਨੂੰ 'ਪੀਲਾ', 'ਪੀਲੇ' ਨੂੰ 'ਬੈਂਗਣੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰੂੰ ਦਾ ਰੰਗ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) ਨੀਲਾ (2) ਲਾਲ
(3) ਪੀਲਾ (4) ਚਿੱਟਾ

32. ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ
'po ki top ma' = 'Usha is playing cards'
'kop ja ki ma' = 'Asha is playing Tennis'
'ki top sop ho' = 'they are playing football'
'po sur kop' = 'Cards and tennis'
ਤਾਂ 'Asha' ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (1) ja (2) ki
(3) ma (4) kop

33. ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'INFRASTRUCTURE' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ **ਨਹੀਂ** ਬਣਿਆ :

- (1) RESTRAIN (2) FRACTURE
(3) CHARTER (4) NATURE

34. ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'IMMEDIATELY' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ।

- (1) DIALECT (2) LIMITED
(3) DIAMETER (4) DICTATE

Directions (Q. No. 35-36) :

If R = +, S = -, U = ÷, T = ×, V = '=',
W = >, X = <, then which one from the
following is **correct** ?

35. (1) 16 T 2 R 4 U 6 X 8
(2) 16 R 2 S 4 V 6 R 8
(3) 16 T 2 U 4 V 6 R 8
(4) 16 U 2 R 4 S 6 W 8
36. (1) 24 U 3 R 2 S 2 W 8
(2) 24 S 3 X 2 T 2 U 8
(3) 24 R 3 S 2 X 2 T 8
(4) 24 U 3 T 2 V 2 T 8
37. Manjit is going toward East. He turns right, then again turns right, in the end he turns left. Now in which direction he is ?
- (1) North (2) South
(3) East (4) West
38. Sandeep walks 14 m toward West from his office. He turns left and walks 17 m and then walks 27 m towards East. Then he turns left and walks 17 m. Now how much he is far from starting point ?
- (1) 13 m (2) 17 m
(3) 10 m (4) 14 m
39. Which word from the following words is at third place when arranged in dictionary order ?
- (1) Science (2) School
(3) Scholar (4) Scientist
40. Which word from the following words is at second place when arranged in dictionary order ?
- (1) Tornado (2) Tennis
(3) Tender (4) Terminal

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 35-36) :

ਜੇਕਰ R = +, S = -, U = ÷, T = ×, V = '=',
W = >, X = < ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ **ਸਹੀ**
ਕਥਨ ਚੁਣੋ :

35. (1) 16 T 2 R 4 U 6 X 8
(2) 16 R 2 S 4 V 6 R 8
(3) 16 T 2 U 4 V 6 R 8
(4) 16 U 2 R 4 S 6 W 8
36. (1) 24 U 3 R 2 S 2 W 8
(2) 24 S 3 X 2 T 2 U 8
(3) 24 R 3 S 2 X 2 T 8
(4) 24 U 3 T 2 V 2 T 8
37. ਮਨਜੀਤ ਪੂਰਬ ਦਿਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਉਹ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਅੰਤ ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਮਨਜੀਤ ਹੁਣ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ?
- (1) ਉੱਤਰ (2) ਦੱਖਣ
(3) ਪੂਰਬ (4) ਪੱਛਮ
38. ਸੰਦੀਪ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ 14 ਮੀਟਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਚੱਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ 17 ਮੀਟਰ ਚੱਲਿਆ, ਫਿਰ ਉਹ 27 ਮੀਟਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਚੱਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ 17 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਰੰਭਿਕ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ ?
- (1) 13 ਮੀਟਰ (2) 17 ਮੀਟਰ
(3) 10 ਮੀਟਰ (4) 14 ਮੀਟਰ
39. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ ਤੇ ਦੱਸੋ ਤੀਸਰਾ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
- (1) Science (2) School
(3) Scholar (4) Scientist
40. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ ਤੇ ਦੱਸੋ ਦੂਸਰਾ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
- (1) Tornado (2) Tennis
(3) Tender (4) Terminal

Directions (Q. No. 41-43) :

Answer the following questions by reading the given statements :

Six students A, B, C, D, E and F are sitting in the field. A and B are from Nehru house and others are from Gandhi house. D and F are tall while others are short. A, C and D are wearing glasses, while others are not.

41. Which two students are short and *not* wearing glasses ?
 (1) A and F (2) B and E
 (3) C and E (4) E and F
42. Which short student of Gandhi house is *not* wearing glasses ?
 (1) E (2) B (3) F (4) A
43. Which tall student of Gandhi house is *not* wearing glasses ?
 (1) E (2) B (3) C (4) F
44. A class of boys stands in a single line. Mohit is on 18th place from both ends. How many boys are in the class ?
 (1) 36 (2) 37 (3) 39 (4) 35
45. Bharati is ranked 8 ahead of Jyoti, who ranks 26th in the class of 42 students. What is the rank of Bharati from last ?
 (1) 9th (2) 24th (3) 25th (4) 34th
46. In a group of 1200 persons consisting captains and soldiers. For every 15 soldiers, there is one captain. The number of captains in the group is :
 (1) 70 (2) 75 (3) 80 (4) 85
47. How many times digit 4 is used when we write counting numbers 1 to 80 ?
 (1) 8 (2) 18 (3) 20 (4) 21

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 41-43) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ : -

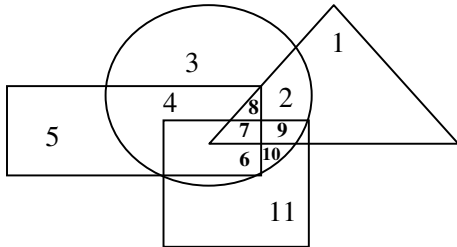
ਛੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਕਿਸੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। A ਅਤੇ B ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। D ਅਤੇ F ਲੰਬੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਛੋਟੇ ਹਨ। A, C ਅਤੇ D ਐਨਕਾਂ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦੇ।

41. ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਛੋਟੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਕਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦੇ ?
 (1) A ਅਤੇ F (2) B ਅਤੇ E
 (3) C ਅਤੇ E (4) E ਅਤੇ F
42. ਕਿਹੜਾ ਛੋਟਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਕਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦਾ ?
 (1) E (2) B (3) F (4) A
43. ਕਿਹੜਾ ਲੰਬਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਕਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦਾ ?
 (1) E (2) B (3) C (4) F
44. ਲੜਕੇ ਦੀ ਕਲਾਸ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਮੋਹਿਤ ਦਾ ਕਤਾਰ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ 18ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਲੜਕੇ ਹਨ ?
 (1) 36 (2) 37 (3) 39 (4) 35
45. ਭਾਰਤੀ ਜਯੋਤੀ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ 42 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ 26ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ, 8 ਸਥਾਨ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ ?
 (1) 9ਵੇਂ (2) 24ਵੇਂ (3) 25ਵੇਂ (4) 34ਵੇਂ
46. 1200 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਹਰੇਕ 15 ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਪਿੱਛੇ 1 ਕੈਪਟਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਕੈਪਟਨ ਹਨ ?
 (1) 70 (2) 75 (3) 80 (4) 85
47. 1 ਤੋਂ 80 ਤੱਕ ਗਿਣਤੀ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ 4 ਦਾ ਅੰਕ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
 (1) 8 (2) 18 (3) 20 (4) 21

48. How many numbers between 1 to 90 which are divisible by 3 but not divisible by 7 ?
 (1) 23 (2) 24 (3) 26 (4) 30
49. The month June of a leap year starts with Friday. Which is the first day of July ?
 (1) Monday (2) Wednesday
 (3) Thursday (4) Sunday
50. If 1st January, 2020 was Monday, then what day of the week was it on 31st December, 2021 ?
 (1) Monday (2) Wednesday
 (3) Tuesday (4) Friday

Directions (Q. No. 51-55) :

Understand the given figure and answer the following questions :

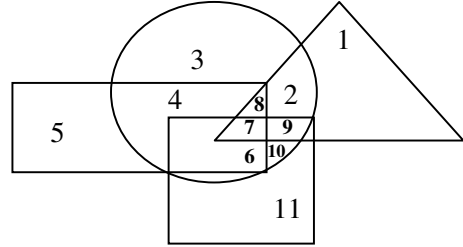
Rectangle represents area under wheat, Square represents gram, Circle represents maize and Triangle represents rice.

51. Which area is cultivated by the all four commodities ?
 (1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 2
52. Which area is cultivated by wheat and maize only ?
 (1) 6 (2) 8 (3) 4 (4) 5
53. Which area is cultivated by rice only ?
 (1) 1 (2) 5 (3) 2 (4) 11

48. 1 ਤੋਂ 90 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ 3 ਨਾਲ ਭਾਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ 7 ਨਾਲ ਨਹੀਂ ?
 (1) 23 (2) 24 (3) 26 (4) 30
49. ਕਿਸੇ ਲੀਪ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜੂਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਕਿਸ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (1) ਸੋਮਵਾਰ (2) ਬੁੱਧਵਾਰ
 (3) ਵੀਰਵਾਰ (4) ਐਤਵਾਰ
50. ਜੇਕਰ 1 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ 31 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (1) ਸੋਮਵਾਰ (2) ਬੁੱਧਵਾਰ
 (3) ਮੰਗਲਵਾਰ (4) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 51-55) :

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

ਆਇਤ ਕਣਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ, ਵਰਗ ਛੋਲੇ, ਚੱਕਰ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤਿਕੋਣ ਚਾਵਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

51. ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ 4 ਫਸਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ?
 (1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 2
52. ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਣਕ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
 (1) 6 (2) 8 (3) 4 (4) 5
53. ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚਾਵਲ ਦੀ ਫਸਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
 (1) 1 (2) 5 (3) 2 (4) 11

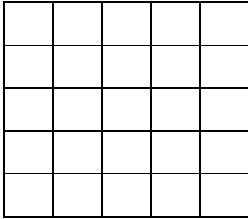
54. Which area is cultivated by maize only ?

- (1) 10 (2) 2 (3) 3 (4) 4

55. Which area is cultivated by rice and maize and nothing else ?

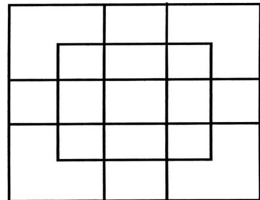
- (1) 8 (2) 7 (3) 2 (4) 9

56. How many squares are there in the given figure ?

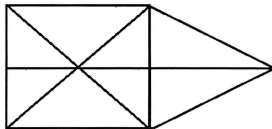
- (1) 25 (2) 45
(3) 50 (4) 55

57. How many squares are there in the given figure ?

- (1) 18 (2) 19
(3) 25 (4) 27

58. How many triangles are in the given figure ?

- (1) 15 (2) 16 (3) 17 (4) 18

59. Find the angles between the hands of the clock at 2:20 :

- (1) 30° (2) 45° (3) 25° (4) 50°

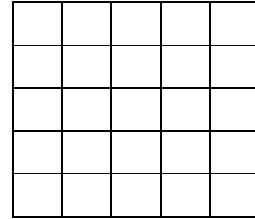
54. ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

- (1) 10 (2) 2 (3) 3 (4) 4

55. ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚਾਵਲ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਫਸਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

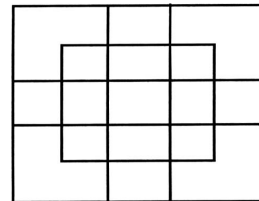
- (1) 8 (2) 7 (3) 2 (4) 9

56. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੋ :

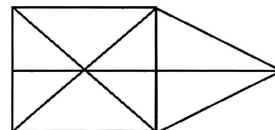
- (1) 25 (2) 45
(3) 50 (4) 55

57. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੋ :

- (1) 18 (2) 19
(3) 25 (4) 27

58. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿਕੋਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੋ :

- (1) 15 (2) 16 (3) 17 (4) 18

59. ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਵਿੱਚ 2:20 ਵਜੇ ਕਿੰਨਾ ਕੋਣ ਬਣਦਾ ਹੈ ?

- (1) 30° (2) 45° (3) 25° (4) 50°

Directions (Q. No. 60-61) :

Read the following information carefully and choose the **correct** answer for given questions :

Five men A, B, C, D and E read a newspaper. The one who reads the first gives it to C. The one who reads the last had taken from A. E was not the first or last to read. There were two readers between B and A.

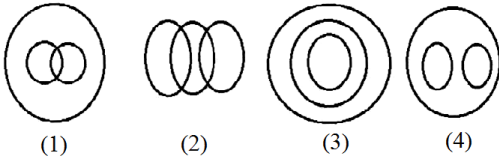
60. B passed the newspaper to whom ?

- (1) A (2) C
(3) D (4) E

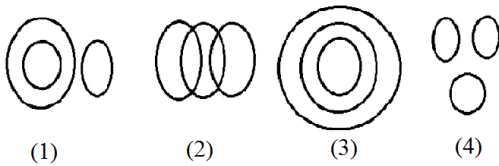
61. Who reads the newspaper last ?

- (1) A (2) C
(3) D (4) B

62. Identify the diagram that best represents the relationship among Tigers, Lions, Animals :

63. Identify the diagram that best represents the relationship among Males, Father, Human Beings :

64. Deepak walks from his house 20 km toward North, then he turns left and walks 15 km. Now how much he is far from his house ?

- (1) 5 km (2) 35 km
(3) 25 km (4) 20 km

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 60-61) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ **ਠੀਕ** ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

5 ਆਦਮੀ A, B, C, D ਅਤੇ E ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਉਸਨੇ C ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਉਸਨੇ A ਤੋਂ ਲਿਆ। E ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। B ਅਤੇ A ਵਿਚਾਲੇ ਦੋ ਆਦਮੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

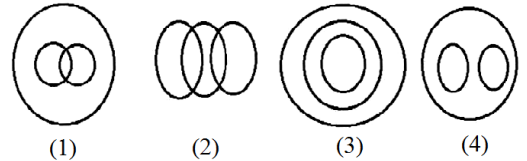
60. B ਨੇ ਕਿਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅਖਬਾਰ ਦਿੱਤਾ ?

- (1) A (2) C
(3) D (4) E

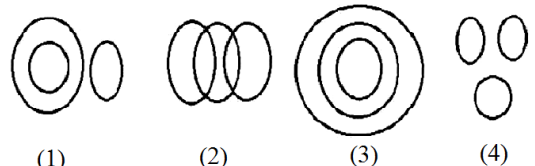
61. ਸਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ?

- (1) A (2) C
(3) D (4) B

62. ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਚੀਤੇ, ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ :

63. ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਆਦਮੀਆਂ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ :

64. ਦੀਪਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ 20 km ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਖੱਬੇ ਮੁੜ ਕੇ 15 km ਚਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ ?

- (1) 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ (2) 35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
(3) 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ (4) 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

65. If the day before yesterday was Wednesday. What will be the day after tomorrow ?

- (1) Friday (2) Saturday
(3) Sunday (4) Monday

66. A cube of a side 12 cm is cut into small cubes of side 3 cm. How many small cubes of side 3 cm can be formed ?

- (1) 4 (2) 16
(3) 48 (4) 64

67. The ratio of area of two circles is 25 : 64. What is the ratio in their perimeters ?

- (1) 3 : 4 (2) 5 : 8
(3) 9 : 16 (4) 25 : 64

68. A student got thrice as many sums wrong as he got right in a test. If he attempted 64 sums in all, how many did he solve *correctly* ?

- (1) 8 (2) 16
(3) 24 (4) 48

69. Kamal says, "Ravi's mother is the only daughter of my mother." How is Kamal related to Ravi ?

- (1) Grandfather (2) Father
(3) Brother (4) Maternal Uncle

Directions (Q. No. 70-72) :

Read the following information carefully and choose the *correct* answer for given questions :

'A + B' means 'A is father of B'

'A - B' means 'A is wife of B'

'A × B' means 'A is brother of B'

'A ÷ B' means 'A is daughter of B'

65. ਜੇਕਰ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ (2) ਸ਼ਨੀਵਾਰ
(3) ਐਤਵਾਰ (4) ਸੋਮਵਾਰ

66. ਇੱਕ 12 ਸਮ ਭੁਜਾ ਵਾਲੇ ਘਣ ਨੂੰ 3 ਸਮ ਭੁਜਾ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਘਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟਣ ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਬਣਨਗੇ ?

- (1) 4 (2) 16
(3) 48 (4) 64

67. ਦੋ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ 25 : 64 ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਮਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) 3 : 4 (2) 5 : 8
(3) 9 : 16 (4) 25 : 64

68. ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਿਗੁਣੇ ਸਵਾਲ ਗਲਤ ਕੀਤੇ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਕੁੱਲ 64 ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿੰਨੇ ਸਵਾਲ *ਠੀਕ* ਹੱਲ ਕੀਤੇ ?

- (1) 8 (2) 16
(3) 24 (4) 48

69. ਕਮਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਰਵੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਧੀ ਹੈ।" ਤਾਂ ਕਮਲ, ਰਵੀ ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਦਾਦਾ (2) ਪਿਤਾ
(3) ਭਰਾ (4) ਮਾਮਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 70-72) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ *ਠੀਕ* ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

'A + B' ਦਾ ਮਤਲਬ A, B ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।

'A - B' ਦਾ ਮਤਲਬ A, B ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ।

'A × B' ਦਾ ਮਤਲਬ A, B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।

'A ÷ B' ਦਾ ਮਤਲਬ A, B ਦੀ ਧੀ ਹੈ।

70. If $P \div R + S + Q$ which of the following is *true* ?

- (1) P is daughter of Q
- (2) Q is aunt of P
- (3) P is aunt of Q
- (4) P is the mother of Q

71. If $P \div R + Q$ which of the following is *true* ?

- (1) P is father of Q
- (2) P is mother of Q
- (3) P is brother of Q
- (4) P is sister of Q

72. If $P + R \div Q$ which of the following is *true* ?

- (1) P is brother of Q
- (2) P is son of Q
- (3) P is husband of Q
- (4) P is father of Q

73. If the only first half of English alphabet is reversed, how many letters will be there between K and R ?

- (1) 14
- (2) 16
- (3) 7
- (4) 13

Directions (Q. No. 74-77) :

Figures A and B are related in a particular manner. Establish the same relationship between figures C and D by choosing a figure from amongst given alternatives, which will replace the (?) mark in figure D ?

74.

■	■	■	?

—	■		+

(A) (B) (C) (D)   (1) (2) (3) (4)

70. ਜੇਕਰ $P \div R + S + Q$ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ *ਠੀਕ* ਹੈ ?

- (1) P, Q ਦੀ ਧੀ ਹੈ।
- (2) Q, P ਦੀ ਭੂਆ ਹੈ।
- (3) P, Q ਦੀ ਭੂਆ ਹੈ।
- (4) P, Q ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ।

71. ਜੇਕਰ $P \div R + Q$ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ *ਠੀਕ* ਹੈ ?

- (1) P, Q ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।
- (2) P, Q ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ।
- (3) P, Q ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।
- (4) P, Q ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ।

72. ਜੇਕਰ $P + R \div Q$ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ *ਠੀਕ* ਹੈ ?

- (1) P, Q ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।
- (2) P, Q ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।
- (3) P, Q ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ।
- (4) P, Q ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।

73. ਅੰਗਰੇਜੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰਕੇ ਲਿਖਣ ਨਾਲ K ਅਤੇ R ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅੱਖਰ ਆਉਣਗੇ ?

- (1) 14
- (2) 16
- (3) 7
- (4) 13

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 74-77) :

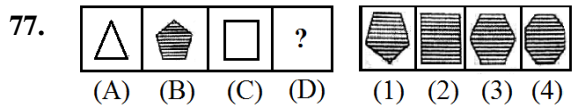
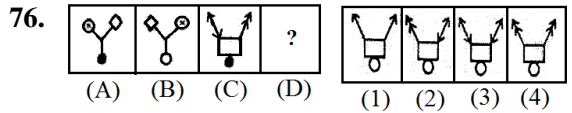
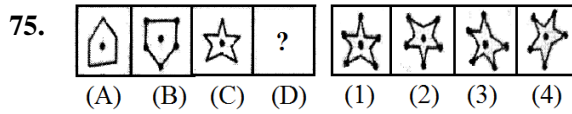
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ A ਅਤੇ B ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਚਿੱਤਰ C ਅਤੇ D ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਚਿੱਤਰ D ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

74.

■	■	■	?

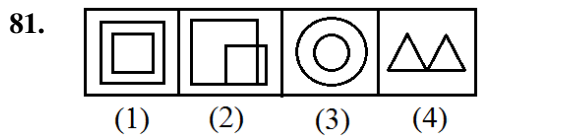
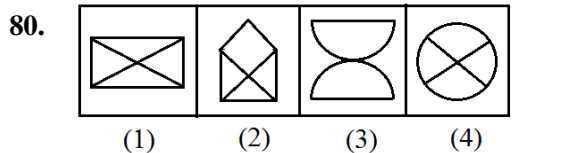
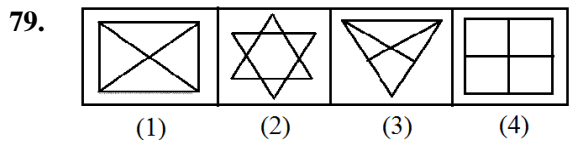
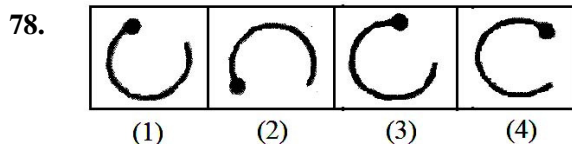
—	■		+

(A) (B) (C) (D)   (1) (2) (3) (4)

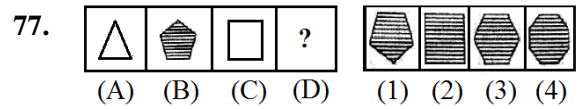
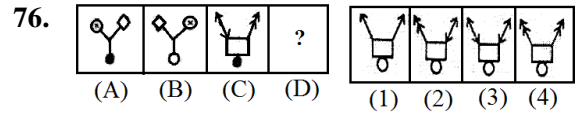
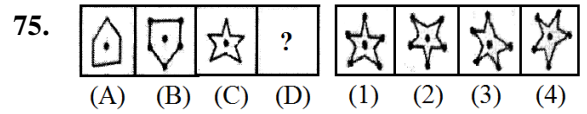
Directions (Q. No. 78-81) :

In given below figures three are alike in some manner. Find the figure which is differ from others :

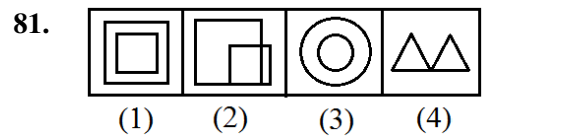
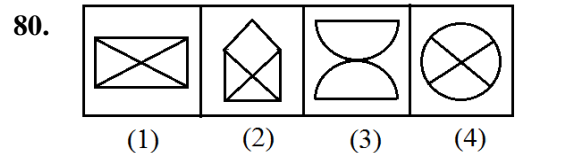
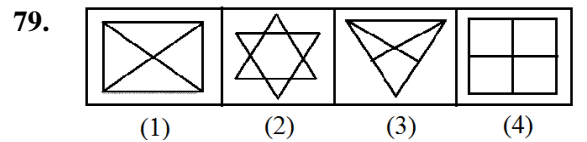
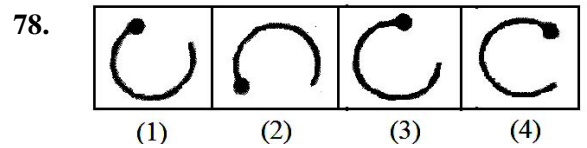
Directions (Q. No. 82-83) :

Each of the following questions complete the missing portion of figure (X) according to the given pattern by selecting from the given alternatives :

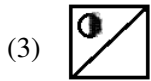
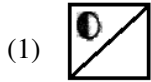
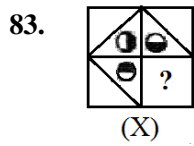
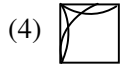
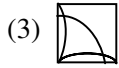
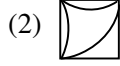
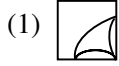
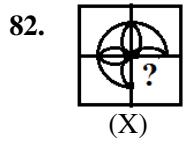
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 78-81) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਚਿੱਤਰ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰ ਵੱਖ ਹੈ, ਵੱਖ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

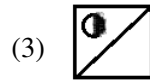
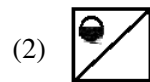
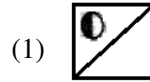
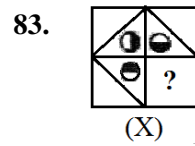
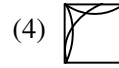
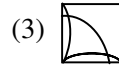
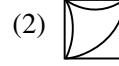
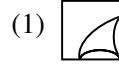
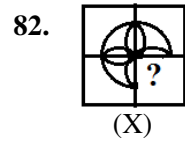
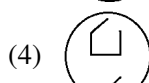
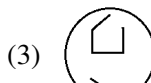
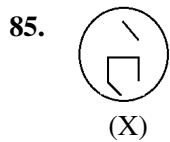
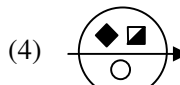
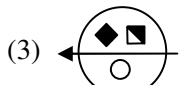
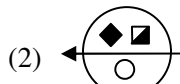
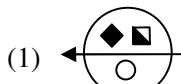
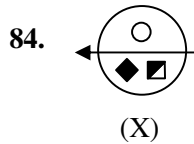
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 82-83) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ (X) ਦੇ ਲੁਪਤ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨਮੂਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

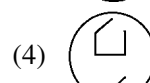
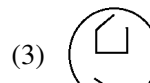
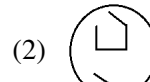
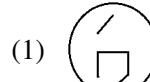
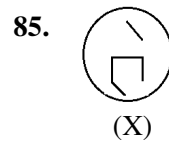
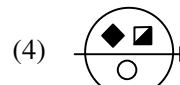
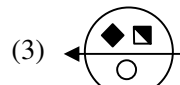
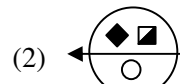
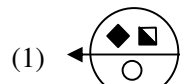
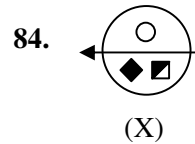
Directions (Q. No. 84-86) :

Each of the following questions choose the **correct** water image of figure (X) from given alternatives :

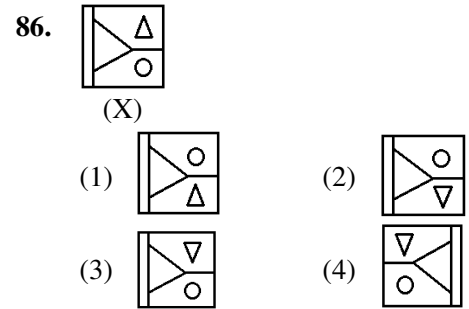
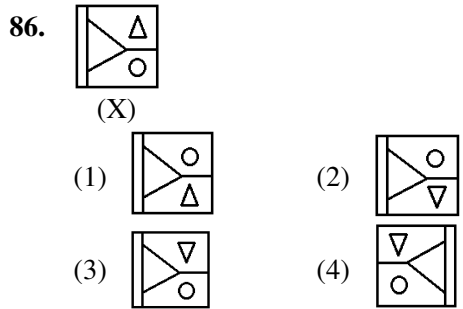

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 84-86) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ (X) ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਠੀਕ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੀ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰੋ :

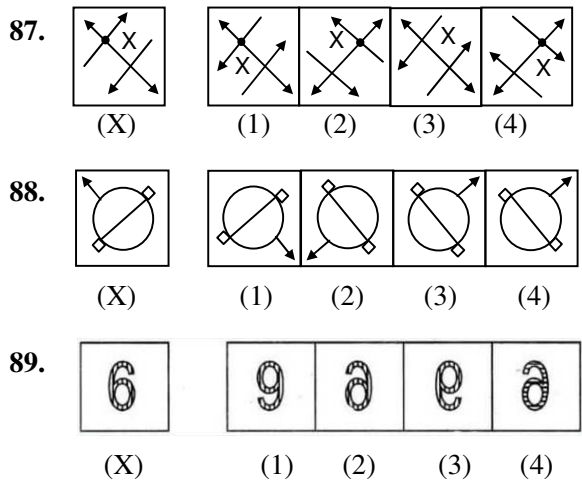

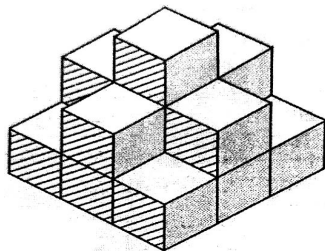

Directions (Q. No. 87-89) :

Each of the following questions choose the **correct** mirror image of figure (X) from the given alternatives :

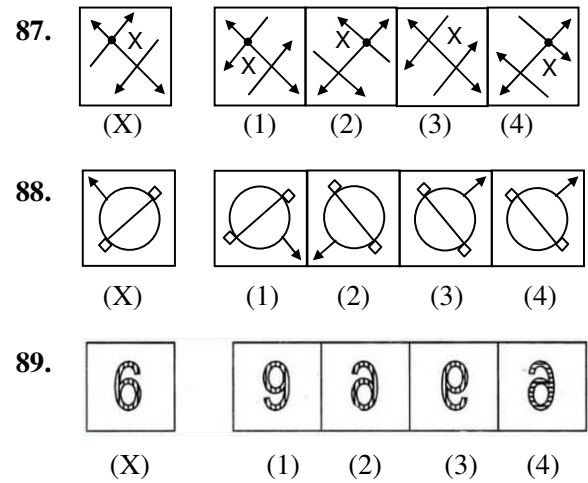
90. In following questions count number of cubes :

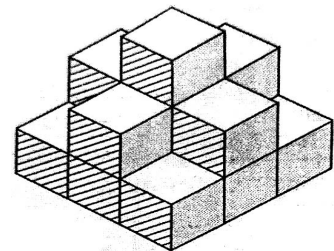
- (1) 15
- (2) 16
- (3) 12
- (4) 14

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 87-89) :

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ (X) ਦੇ ਸੀਮੇ ਦੇ **ਠੀਕ** ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੀ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰੋ :

90. ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ :

- (1) 15
- (2) 16
- (3) 12
- (4) 14

SCHOLASTIC APTITUDE

91. A coolie at a railway station keeps a cloth wrapped round his head while lifting the weight :
- (1) To reduce weight
  - (2) To reduce pressure
  - (3) To increase force
  - (4) To increase pressure
92. Today Monika saw in the science lab that lemon juice is a conductor of electricity. From the following which is conductor of electricity ?
- (1) Vinegar
  - (2) Tap water
  - (3) Tomato juice
  - (4) All of the above
93. If a pendulum oscillates 20 times in 4 seconds. What is its time period ?
- (1) 0.001 sec.   (2) 0.05 sec.
  - (3) 0.2 sec.   (4) 0.1 sec.
94. One day, on a railway station Arnav observed that people were carrying suitcase fitted with wheels. He asked his teacher about this. His teacher told that wheels are helpful in carrying luggage. Why this is so ?
- (1) Sliding friction is more than rolling friction.
  - (2) Rolling friction is more than sliding friction.
  - (3) Wheels increase friction.
  - (4) Ball bearings used in axles of ceiling fans increasing friction.

ਵਿਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ

91. ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਕੁਲੀ ਭਾਰੀ ਵਜ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਗੋਲ ਲਪੇਟ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ :
- (1) ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ
  - (2) ਦਾਬ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ
  - (3) ਬਲ ਵਧਾਉਣ ਲਈ
  - (4) ਦਾਬ ਵਧਾਉਣ ਲਈ
92. ਅੱਜ ਮੋਨਿਕਾ ਨੇ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੁਚਾਲਕ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਕਿਹੜਾ ਪਦਾਰਥ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੁਚਾਲਕ ਹੈ ?
- (1) ਸਿਰਕਾ
  - (2) ਟੂਟੀ ਦਾ ਪਾਣੀ
  - (3) ਟਮਾਟਰ ਦਾ ਰਸ
  - (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
93. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪੈਂਡੂਲਮ 4 ਸਕਿੰਟ ਵਿੱਚ 20 ਵਾਰੀ ਓਸੀਲੇਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਆਵਰਤਕਾਲ ਕੀ ਹੈ ?
- (1) 0.001 ਸੈਕਿੰਡ   (2) 0.05 ਸੈਕਿੰਡ
  - (3) 0.2 ਸੈਕਿੰਡ   (4) 0.1 ਸੈਕਿੰਡ
94. ਇੱਕ ਦਿਨ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਅਰਨਵ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਟੈਚੀਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਹਿਏ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਏ ਭਾਰੀ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਹੈ ?
- (1) ਸਰਕਣਸੀਲ ਰਗੜ ਵੇਲਣ ਰਗੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।
  - (2) ਬੋਲਨ ਰਗੜ ਸਰਕਣਸੀਲ ਰਗੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।
  - (3) ਪਹਿਏ ਰਗੜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
  - (4) ਬਾਲਬਿਅਰਿੰਗ ਪੱਖਿਆ ਦੇ ਐਕਸਲਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਰਗੜ ਬਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

95. Kartik was sitting in house. Suddenly there was shaking or trembling of the earth which lasted for a very short time. What we call this disturbance ?

- (1) Cyclones
- (2) Lightning
- (3) Wind storm
- (4) Earthquake

96. The pressure of water at the bottom of the pond is ..... than at the surface.

- (1) lower
- (2) higher
- (3) same
- (4) either lower or higher

97. Aastha saw a meter on the dashboard of his car which measures distance covered by it. What this meter is called ?

- (1) Multimeter
- (2) Odometer
- (3) Barometer
- (4) Speedometer

98. Name the part of the eye which gives colour to the eyes :

- (1) Pupil
- (2) Cornea
- (3) Iris
- (4) Retina

99. Why do gymnasts apply some coarse substance on their hands ?

- (1) To increase friction for better grip.
- (2) The coarse substance makes the hands slip on the ground easily.
- (3) The coarse substance give a shiny beautiful look to their hands.
- (4) The substance causes sweat more and the hands become wet.

95. ਕਾਰਤਿਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਸੈਕਿੰਡ ਦੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਕੰਬਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਹਿਲਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

- (1) ਚੱਕਰਵਾਤ
- (2) ਆਕਾਸ਼ੀ ਬਿਜਲੀ
- (3) ਝੱਖੜ
- (4) ਭੁਚਾਲ

96. ਪਾਣੀ ਦਾ ਦਬਾਅ ਤਲਾਬ ਦੀ ਸੱਤ੍ਰਾ ਨਾਲੋਂ ਤਲਾਬ ਦੇ ਥੱਲੇ ..... ਹੋਵੇਗਾ।

- (1) ਘੱਟ
- (2) ਜ਼ਿਆਦਾ
- (3) ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ
- (4) ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਘੱਟ

97. ਆਸਥਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੇ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਤੇ ਇੱਕ ਮੀਟਰ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ ਮਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

- (1) ਮਲਟੀਮੀਟਰ
- (2) ਓਡੋ ਮੀਟਰ
- (3) ਬੈਰੋਮੀਟਰ
- (4) ਸਪੀਡੋਮੀਟਰ

98. ਅੱਖ ਦੇ ਉਸ ਭਾਗ ਦਾ ਨਾਮ ਦਸੋ ਜੋ ਅੱਖ ਨੂੰ ਰੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- (1) ਪੁਤਲੀ
- (2) ਕਾਰਨੀਆਂ
- (3) ਆਇਰਿਸ
- (4) ਰੈਟੀਨਾ

99. ਜਿਮਨਾਸਟ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਉਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੋਟਾ ਖੁਰਦਰਾ ਪਦਾਰਥ ਕਿਉਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ?

- (1) ਰਗੜ ਬਲ ਵਧਾਕੇ ਪਕੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
- (2) ਮੋਟਾ ਖੁਰਦਰਾ ਪਦਾਰਥ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਮੀਨ ਤੇ ਖਿਸਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- (3) ਮੋਟਾ ਖੁਰਦਰਾ ਪਦਾਰਥ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਦਾਰ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- (4) ਮੋਟਾ ਖੁਰਦਰਾ ਪਦਾਰਥ ਕਾਰਨ ਪਸੀਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥ ਗਿੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

100. Large amplitude of sound vibrations will produce :

- (1) Feeble sound
- (2) Soft sound
- (3) Loud sound
- (4) Shrill sound

101. Two boys A and B are applying force on a block. If the block moves towards the boy A, which one of the following statement is *correct* ?

- (1) Magnitude of force applied by A is greater than that of B.
- (2) Magnitude of force applied by A is smaller than that of B.
- (3) Net force on the block is toward B.
- (4) Magnitude of force applied by A is equal to that of B.

102. A person is sitting near the bonfire on Lohri festival night, by which of the following modes, he is feeling warmth ?

(1) Radiation	(2) Convection
(3) Absorption	(4) Conduction

103. Chromium plating is done on many objects such as car parts, bath taps, kitchen gas stove etc. why ?

- (1) It looks beautiful
- (2) It costs less
- (3) It does not corrode and prevent scratches
- (4) Articles can be sold at higher price

100. ਵੱਡੇ ਆਯਾਮ ਵਾਲੀ ਧੁਨੀ ਕੰਪਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ।

- (1) ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਵਾਜ਼
- (2) ਨਰਮ ਆਵਾਜ਼
- (3) ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼
- (4) ਤਿੱਖੀ ਆਵਾਜ਼

101. ਦੋ ਲੜਕੇ A ਅਤੇ B ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਤੇ ਬਲ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬਲਾਕ ਲੜਕੇ A ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ *ਸਹੀ* ਹੈ ?

- (1) A ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ B ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (2) A ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ B ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੈ।
- (3) ਬਲਾਕ ਤੇ ਕੁੱਲ ਬਲ B ਵੱਲ ਹੈ।
- (4) A ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ B ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

102. ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਗਰਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ?

(1) ਵਿਕਿਰਨ	(2) ਸੰਵਿਹਣ
(3) ਸੋਖਣ	(4) ਚਾਲਣ

103. ਕ੍ਰੋਮੀਅਮ ਦੀ ਪਰਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਨਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਟੱਬ, ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਆਦਿ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ?

- (1) ਇਸ ਨਾਲ ਵਸਤੂਆਂ ਸੁੰਦਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- (2) ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (3) ਇਹ ਖੁਰਦੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਝਰੀਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- (4) ਵਸਤੂਆਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

104. Arrange the following fuels in increasing order of their calorific value :

- (a) Petrol (b) Wood
(c) Coal (d) Natural gas

- (1) (a), (b), (c) and (d)
(2) (b), (c), (d) and (a)
(3) (b), (a), (c) and (d)
(4) (b), (c), (a) and (d)

105. Hydrogen gas obtained from ..... is used in production of fertilizers (urea).

- (1) Petroleum (2) Coal
(3) Natural gas (4) Kerosene

106. Phenolphthalein is a synthetic indicator and its colours in acidic and basic solutions respectively are :

- (1) Colourless and pink
(2) Red and blue
(3) Blue and red
(4) Pink and colourless

107. Ignition temperature is the lowest temperature at which a substance catches fire. Identify the correct option regarding the ignition temperature of good fuel :

- (1) Ignition temperature below room temperature.
(2) Ignition temperature above room temperature.
(3) Ignition temperature equal to 100°C.
(4) Ignition temperature equal to room temperature.

108. The slow process of conversion of dead vegetation into coal is called :

- (1) Photosynthesis (2) Oxidation
(3) Reduction (4) Carbonisation

104. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਾਲਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਲੋਰੀ ਮੁੱਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਧਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਗਾਓ :

- (a) ਪੈਟਰੋਲ (b) ਲਕੜੀ
(c) ਕੋਲਾ (d) ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ

- (1) (a), (b), (c) ਅਤੇ (d)
(2) (b), (c), (d) ਅਤੇ (a)
(3) (b), (a), (c) ਅਤੇ (d)
(4) (b), (c), (a) ਅਤੇ (d)

105. ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਗੈਸ ਕਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

- (1) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ (2) ਕੋਲਾ
(3) ਪ੍ਰਾਕਿਤਿਕ ਗੈਸ (4) ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ

106. ਫਿਨੈਲਫਥੈਲੀਨ ਇੱਕ ਸੰਸਲਿਸਟ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਿਹੜਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) ਰੰਗਹੀਣ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬੀ
(2) ਲਾਲ ਅਤੇ ਨੀਲਾ
(3) ਨੀਲਾ ਅਤੇ ਲਾਲ
(4) ਗੁਲਾਬੀ ਅਤੇ ਰੰਗਹੀਣ

107. ਪ੍ਰਜਲਣ ਤਾਪਮਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਬਾਲਣ ਦੇ ਪ੍ਰਜਲਣ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

- (1) ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਜਲਣ ਤਾਪਮਾਨ
(2) ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਜਲਣ ਤਾਪਮਾਨ
(3) ਪ੍ਰਜਲਣ ਤਾਪਮਾਨ 100°C ਦੇ ਬਰਾਬਰ
(4) ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਜਲਣ ਤਾਪਮਾਨ

108. ਮ੍ਰਿਤ ਬਨਸਪਤੀ ਦੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (2) ਆਕਸੀਕਰਣ
(3) ਲਘੂਕਰਣ (4) ਕਾਰਬਨੀਕਰਣ

109. Magnesium combines with oxygen to form magnesium oxide. The aqueous solution of MgO turns :

- (1) Blue litmus red
- (2) Red litmus blue
- (3) Has no effect on litmus paper
- (4) Turns phenolphthalein colourless

110. Which of the following should be done to control fire ?

- (1) Increase the oxygen supply
- (2) Increase fuel supply
- (3) Reduce heat supply
- (4) Reduce the nitrogen supply

111. **Reference (A) :** Petroleum is called Black gold.

Reason (R) : Due to its commercial importance, Petroleum is called black gold.

- (1) A is correct and R is the correct explanation of A.
- (2) A is correct and R is not correct explanation of A.
- (3) A is correct and R is wrong.
- (4) A is not correct and R is correct.

112. Which of following breeds of Indian sheep is suitable for hosiery ?

- (1) Nali
- (2) Marwari
- (3) Patanwadi
- (4) Lohi

113. Seema and Sonia were conducting an experiment heating water in a beaker. Seema heated the beaker in a yellow part of the candle flame and Sonia in the outermost part. Whose water will take less time to heat up ?

- (1) Seema's water will heat up in less time.
- (2) Sonia's water will heat up in less time.
- (3) Both (1) and (2)
- (4) Both will take equal time.

109. ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਆਕਸੀਜਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਆਕਸਾਈਡ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। MgO ਦਾ ਜਲਮਈ ਘੋਲ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) ਨੀਲੇ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਲਾਲ
- (2) ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਨੀਲਾ
- (3) ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
- (4) ਫਿਨੋਲਫਥੇਲੀਨ ਨੂੰ ਰੰਗਹੀਣ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

110. ਅੱਗ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਓ।
- (2) ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਓ।
- (3) ਗਰਮੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘਟਾਓ।
- (4) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘਟਾਓ।

111. **ਸੰਬੋਧਨ (A) :** ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਸੋਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਨ (R) : ਵਪਾਰਕ ਮੱਹਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਸੋਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (1) A ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।
- (2) A ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ R ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (3) A ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ R ਗਲਤ ਹੈ।
- (4) A ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ R ਸਹੀ ਹੈ।

112. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਭੇਡ ਹੌਜਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ?

- (1) ਨਾਲੀ
- (2) ਮਾਰਬੜੀ
- (3) ਪਾਟਨਵਾੜੀ
- (4) ਲੋਹੀ

113. ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੀਕਰ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੀਮਾ ਨੇ ਬੀਕਰ ਨੂੰ ਮੋਮਬੱਤੀ ਦੀ ਲਾਟ ਦੇ ਪੀਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਕੀਤਾ। ਕਿਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) ਸੀਮਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਹੋਵੇਗਾ।
- (2) ਸੋਨੀਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਹੋਵੇਗਾ।
- (3) (1) ਅਤੇ (2) ਦੋਵਾਂ ਦਾ।
- (4) ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ।

114. Choose the correct option : **Column-A** contains the names of products of petroleum and **Column-B** contains their uses :

Match them *correctly* :

Column-A	Column-B
A. L. P. G.	i. Paints, road surfacing
B. Petrol	ii. Fuel for home and industry
C. Bitumen	iii. Ointments, Candles, Vaseline etc.
D. Paraffin wax	iv. Motor fuel, aviation fuel etc.

- (1) A-iv, B-iii, C-ii, D-i
 (2) A-ii, B-iv, C-i, D-iii
 (3) A-i, B-ii, C-iii, D-iv
 (4) A-ii, B-iv, C-iii, D-i

115. Unburnt Carbon particles released during fuel combustion cause which of the following problems ?

- (1) Stomach infection
 (2) Throat problems
 (3) Infection in brain
 (4) Respiratory problems

116. Which amongst the following is used in the manufacturing of perfumes ?

- (1) Coaltar   (2) Coal gas
 (3) Coke   (4) Kerosene

117. In humans, the development of fertilized egg takes place in the :

- (1) Ovary   (2) Oviduct
 (3) Testes   (4) Uterus

114. ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ। **ਕਾਲਮ-A** ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ ਅਤੇ **ਕਾਲਮ-B** ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ :

ਸਹੀ ਮਿਲਾਲ ਕਰੋ :

ਕਾਲਮ-A	ਕਾਲਮ-B
A. ਦ੍ਰਵਿਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਗੈਸ	i. ਪੇਂਟ ਅਤੇ ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ
B. ਪੈਟਰੋਲ	ii. ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
C. ਬਿਟੂਮਿਨ	iii. ਮਲਮ, ਮੋਮਬੱਤੀ, ਵੈਸਲੀਨ ਆਦਿ
D. ਪੈਰਾਫਿਨ ਮੋਮ	iv. ਮੋਟਰ ਬਾਲਣ, ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬਾਲਣ

- (1) A-iv, B-iii, C-ii, D-i
 (2) A-ii, B-iv, C-i, D-iii
 (3) A-i, B-ii, C-iii, D-iv
 (4) A-ii, B-iv, C-iii, D-i

115. ਬਾਲਣ ਦੇ ਜਲਣ ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਅਣਜਲੇ ਕਾਰਬਨ ਕਣ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੇ ਹਨ :

- (1) ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਸੰਕ੍ਰਮਣ
 (2) ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ
 (3) ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਕ੍ਰਮਣ
 (4) ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ

116. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਦਾਰਥ ਅਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

- (1) ਕੋਲਤਾਰ (ਲੁੱਕ)   (2) ਕੋਲਾ ਗੈਸ
 (3) ਕੋਕ   (4) ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ

117. ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ੇਚਿਤ ਅੰਡੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ..... ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (1) ਅੰਡਕੋਸ਼   (2) ਅੰਡ ਵਹਿਣੀਆਂ
 (3) ਪਤਾਲੂ   (4) ਗਰਭਕੋਸ਼

118. While travelling through the forest students saw a board on which "Tiger Reserve" was written. On asking guide told them that the number of Tigers are decreasing day by day so these reserves are made. What are Animals called whose numbers are decreasing enormously or are going to be extinct ?

- (1) Extinct species
- (2) Endangered species
- (3) Secure species
- (4) Reserve species

119. Select the method(s) of irrigation which can be employed on uneven land :

- (i) Moat   (ii) Sprinkler
- (iii) Chain pump   (iv) Drip irrigation

- (1) (ii) and (iv)
- (2) Only (iv)
- (3) (i), (ii) and (iii)
- (4) (i) and (ii)

120. In which part of the respiratory system gaseous exchange take place ?

- (1) Alveoli   (2) Pharynx
- (3) Larynx   (4) Trachea

121. During menstrual bleeding the fluid that comes out of vagina contains ..... along with blood.

- (1) Embryo   (2) Sperm
- (3) Ovum   (4) Zygote

122. Which one of these disease caused by bacteria ?

- (1) Smut of wheat and rice
- (2) Rust of wheat
- (3) Redrot of sugarcane
- (4) Citrus canker

118. ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸੈਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 'ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ' ਦਾ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਵੇਖਿਆ। ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਗਾਈਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਘਾਂ ਦੀ ਘੱਟਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਕਾਰਨ, ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਕਗਾਰ ਤੇ ਜਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

- (1) ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ
- (2) ਅਸੁਰੱਖਿਤ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ
- (3) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ
- (4) ਰਿਜ਼ਰਵ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ

119. ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਢੰਗ (ਤਰੀਕਿਆਂ) ਦੀ ਚੋਣ ਜੋ ਅਸਮਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- (i) ਘਿਰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ   (ii) ਛਿੜਕਾਅ
- (iii) ਚੇਨ ਪੰਪ   (iv) ਡ੍ਰਿੱਪ ਸਿਸਟਮ

- (1) (ii) ਅਤੇ (iv)
- (2) ਸਿਰਫ (iv)
- (3) (i), (ii) ਅਤੇ (iii)
- (4) (i) ਅਤੇ (ii)

120. ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਐਲਵੀਓਲੀ   (2) ਗਰਦਨ
- (3) ਗਲਾ   (4) ਟ੍ਰੈਚੀਆ

121. ਮਹਾਂਵਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਭਰੂਣ   (2) ਸੁਕਰਾਣੂ
- (3) ਅੰਡਾਣੂ   (4) ਯੁਗਮਜ

122. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜੀਵਾਣੂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

- (1) ਕਣਕ ਤੇ ਚੋਲਾ ਦੀ ਕੰਗੀ
- (2) ਕਣਕ ਦੀ ਕਾਂਗਿਆੜੀ
- (3) ਗੰਨੇ ਦੀ ਰੈੱਡ ਰੋਟ
- (4) ਸਿਟਰਸ ਕੈਂਕਰ

123. **Statement - 1** : Sweat glands, salivary glands and oil glands do not release their secretions directly into blood.

Statement - 2 : These glands do not have ducts.

- (1) Both Statements are correct.
- (2) Only Statement - 2 is correct.
- (3) Both Statements are incorrect.
- (4) Only Statement - 1 is correct.

124. Who is considered the father of Green Revolution in India ?

- (1) Norman Borlaug
- (2) Dr. M. S. Swaminathan
- (3) Lal Bahadur Shastri
- (4) Mendel

125. A group of the population that are capable of interbreeding is known as :

- (1) Species
- (2) Fauna
- (3) Flora
- (4) Cell

126. Which one of these can make its own food ?

- (1) Mushroom
- (2) Aspergillus
- (3) Breadmould
- (4) Algae

127. In human beings, the **correct** sequence of events during reproduction :

- (1) Gamete formation, fertilization, zygote, embryo
- (2) Embryo, zygote, fertilization, gamete formation
- (3) Fertilization, gamete formation, embryo, zygote
- (4) Gamete formation, fertilization, embryo, zygote

128. Which fertilizer farmers do not require to add to the soil for leguminous crops ?

- (1) Phosphorous containing fertilizer
- (2) Potassium containing fertilizer
- (3) Nitrogen containing fertilizer
- (4) Both (1) and (2)

123. **ਕਥਨ - 1** : ਪਸੀਨਾ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ, ਲਾਰ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਆਪਣਾ ਰਿਸਾਵ ਸਿੱਧੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ।

ਕਥਨ - 2 : ਇਹਨਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

- (1) ਦੋਨੋ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ।
- (2) ਸਿਰਫ ਕਥਨ - 2 ਸਹੀ ਹੈ।
- (3) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹਨ।
- (4) ਸਿਰਫ ਕਥਨ - 1 ਸਹੀ ਹੈ।

124. ਕਿਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਨੌਰਮਨ ਬੋਰਲੌਗ
- (2) ਡਾ. ਐਮ. ਐਸ. ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ
- (3) ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ
- (4) ਮੈਂਡੇਲ

125. ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਜੋ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਜਨਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (1) ਸਪੀਸੀਜ਼
- (2) ਫੌਨਾ
- (3) ਫਲੋਰਾ
- (4) ਸੈਲ

126. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਪਣਾ ਭੋਜਨ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਖੁੰਭਾਂ
- (2) ਅਸਪਰਜੀਲਸ
- (3) ਡਬਲ ਚੋਟੀ 'ਤੇ' ਉੱਲੀ
- (4) ਕਾਈ

127. ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਨਣ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ **ਸਹੀ** ਕ੍ਰਮ ਕੀ ਹੈ ?

- (1) ਯੁਗਮਕ ਗਠਨ, ਨਿਸ਼ੇਚਨ, ਯੁਗਮਜ਼, ਭਰੂਣ
- (2) ਭਰੂਣ, ਯੁਗਮਜ਼, ਨਿਸ਼ੇਚਨ, ਯੁਗਮਕ ਗਠਨ
- (3) ਨਿਸ਼ੇਚਨ, ਯੁਗਮਕ ਗਠਨ, ਭਰੂਣ, ਯੁਗਮਜ਼
- (4) ਯੁਗਮਕ ਗਠਨ, ਨਿਸ਼ੇਚਨ, ਭਰੂਣ, ਯੁਗਮਜ਼

128. ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਖਾਦ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ?

- (1) ਫਾਸਫੋਰਸ ਯੁਕਤ ਖਾਦ
- (2) ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਯੁਕਤ ਖਾਦ
- (3) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਯੁਕਤ ਖਾਦ
- (4) ਦੋਵੇਂ (1) ਅਤੇ (2)

129. Where is villi present ?

- (1) Large intestine (2) Small intestine
(3) Pancreas (4) Liver

130. Teacher was taught Riya that reproduction occurs in plants via asexual and sexual modes. Which of the given below is **not** an asexual mode of reproduction ?

- (1) Vegetative reproduction
(2) Budding
(3) Fertilization
(4) Fragmentation

131. What happen to area of a square, if its side is doubled ?

- (1) The area becomes 4 times, the area of original square.
(2) The area becomes $\frac{1}{4}$ times, the area of original square.
(3) The area becomes 16 times, the area of original square.
(4) The area becomes $\frac{1}{16}$ times, the area of original square.

132. The value of $1.5 \div 3$ is .....

- (1) 5 (2) 0.05
(3) 0.5 (4) 4.5

133. If 3 subtracted twice of a number gives 5, then number is :

- (1) -4 (2) -2 (3) 2 (4) 4

134. When a die is thrown, the probability of getting an even number is :

- (1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$
(3) $\frac{4}{6}$ (4) $\frac{1}{6}$

129. ਰਸ ਅੰਕੁਰ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ?

- (1) ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ (2) ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ
(3) ਲੁੱਬਾ (4) ਜਿਗਰ

130. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਰਿਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਣਨ ਲਿੰਗੀ ਅਤੇ ਅਲਿੰਗੀ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਅਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (1) ਕਾਇਆ ਪ੍ਰਜਣਨ
(2) ਕਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਜਣਨ
(3) ਨਿਸ਼ੇਚਨ
(4) ਖੰਡਨ

131. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਦੀ ਭੁਜਾ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

- (1) ਖੇਤਰਫਲ ਅਸਲ ਵਰਗ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ 4 ਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(2) ਖੇਤਰਫਲ ਅਸਲ ਵਰਗ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(3) ਖੇਤਰਫਲ ਅਸਲ ਵਰਗ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ 16 ਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(4) ਖੇਤਰਫਲ ਅਸਲ ਵਰਗ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ $\frac{1}{16}$ ਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

132. $1.5 \div 3$ ਦਾ ਮੁੱਲ ..... ਹੈ।

- (1) 5 (2) 0.05
(3) 0.5 (4) 4.5

133. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਦੁੱਗਣੇ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਘਟਾਉਣ 'ਤੇ 5 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

- (1) -4 (2) -2 (3) 2 (4) 4

134. ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਸੁੱਟਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਿਸਤ ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ :

- (1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$
(3) $\frac{4}{6}$ (4) $\frac{1}{6}$

135. Value of $(-33) \times 102 + (-33) \times (-2)$ is :
 (1) 3300 (2) -3300 (3) 3432 (4) -3432
136. If a man buys an article for ₹ 80 and sells it for ₹ 100 then gain percentage is :
 (1) 20% (2) 25% (3) 40% (4) 125%
137. In a class, 45% of students are girl. If there are 22 boys in the class, then the total number of students in the class is :
 (1) 30 (2) 36 (3) 40 (4) 44
138. A circle has area 100 times the area of another circle. What is the ratio of their circumferences ?
 (1) 10 : 1 (2) 1 : 10
 (3) 1 : 1 (4) 100 : 1
139. Standard form of 1040352 is :
 (1) 1.040352×10^7 (2) 1.040352×10^6
 (3) 10.40352×10^5 (4) 10.40352×10^6
140. $3^7 \div 3^8 = \dots\dots\dots$
 (1) 3 (2) 3^{15} (3) 3^{56} (4) $\frac{1}{3}$
141. The volume of a cube with edge 1.1 is :
 (1) 13.31 (2) 1.331
 (3) 133.1 (4) 1331
142. If $5x = 101^2 - 99^2$ then value of x is :
 (1) 400 (2) 60 (3) 80 (4) 100
143. If $3y^\circ$ and 120° are the adjacent angles of rhombus then value of y is :
 (1) 15° (2) 90° (3) 20° (4) 60°
144. If 60% of students of a school speak Punjabi then what is the central angle of the sector representing the students who speak Punjabi ?
 (1) 126° (2) 216° (3) 144° (4) 162°
145. $1 + 3 + 5 + 7 + 9 + 11 + 13 + 15 + 17 = \dots\dots\dots$
 (1) 6^2 (2) 8^2 (3) 10^2 (4) 9^2

135. $(-33) \times 102 + (-33) \times (-2)$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ ?
 (1) 3300 (2) -3300 (3) 3432 (4) -3432
136. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ₹ 80 ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੇ ₹ 100 ਦੀ ਵੇਚੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ?
 (1) 20% (2) 25% (3) 40% (4) 125%
137. ਇੱਕ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ 45% ਲੜਕੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ 22 ਲੜਕੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ ?
 (1) 30 (2) 36 (3) 40 (4) 44
138. ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਦੂਸਰੇ ਚੱਕਰ ਦੇ 100 ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਘੇਰਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (1) 10 : 1 (2) 1 : 10
 (3) 1 : 1 (4) 100 : 1
139. 1040352 ਦਾ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ ਹੈ :
 (1) 1.040352×10^7 (2) 1.040352×10^6
 (3) 10.40352×10^5 (4) 10.40352×10^6
140. $3^7 \div 3^8 = \dots\dots\dots$
 (1) 3 (2) 3^{15} (3) 3^{56} (4) $\frac{1}{3}$
141. 1.1 ਭੁਜਾ ਵਾਲੇ ਘਣ ਦਾ ਆਇਤਨ ਹੋਵੇਗਾ :
 (1) 13.31 (2) 1.331
 (3) 133.1 (4) 1331
142. ਜੇ $5x = 101^2 - 99^2$ ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁਲ ਹੈ :
 (1) 400 (2) 60 (3) 80 (4) 100
143. ਜੇਕਰ $3y^\circ$ ਅਤੇ 120° ਇੱਕ ਸਮਚਤੁਰਭੁਜ ਦੇ ਦੋ ਲਾਗਵੇ ਕੋਣ ਹਨ ਤਾਂ y ਦਾ ਮੁਲ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (1) 15° (2) 90° (3) 20° (4) 60°
144. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ 60% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸੀ ਖੰਡ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕੋਣ ਹੋਵੇਗਾ ?
 (1) 126° (2) 216° (3) 144° (4) 162°
145. $1 + 3 + 5 + 7 + 9 + 11 + 13 + 15 + 17 = \dots\dots\dots$
 (1) 6^2 (2) 8^2 (3) 10^2 (4) 9^2

- 146.** A cuboid is of dimensions $60 \text{ cm} \times 54 \text{ cm} \times 30 \text{ cm}$. How many small cubes of side 6 cm can be placed in the given cuboid ?
 (1) 150 (2) 300 (3) 45 (4) 450
- 147.** A farmer has enough food to feed 20 animals in his cattle for 6 days. How long would the food last if there were 10 more animals in his cattle ?
 (1) 3 (2) 8 (3) 4 (4) 10
- 148.** Which of the following is divisible by 6 ?
 (1) 9033 (2) 1428
 (3) 6303 (4) 1052
- 149.** Find the value of m if $5^m \div 5^{-3} = 125$:
 (1) 0 (2) -2 (3) 4 (4) 3
- 150.** Factors of $x - 7 + 7y - xy$:
 (1) $(x - 7)(1 + y)$ (2) $(x + 7)(1 - y)$
 (3) $(x - 7)(1 - y)$ (4) $(x + 7)(1 + y)$
- 151.** Which areas were acquired by the Britishers after defeating Maratha Chief Sindhia and signing Surji Arjangaon treaty ?
 (1) Cuttak, Ahmadnagar, Bharuth
 (2) Ahmadnagar, Bharuth, the area between Ganga and Yamuna
 (3) Balasore, the area between Ganga and Yamuna, Bharuth
 (4) Cuttak, Balasore, Ahmadnagar
- 152.** Through which system did the British Government collect taxes from the whole village ?
 (1) Ryatwari System
 (2) Mahalwari System
 (3) Permanent System
 (4) Bidding System
- 146.** ਇੱਕ ਘਣਾਵ 60 cm × 54 cm × 30 cm ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੈ। 6 cm ਭੁਜਾ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਇਸ ਘਣਾਵ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ?
 (1) 150 (2) 300 (3) 45 (4) 450
- 147.** ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਕੋਲ ਆਪਣੇ 20 ਪਸ਼ੂਆ ਲਈ 6 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ? ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ 10 ਪਸ਼ੂ ਹੋਰ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਖਾਣਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਚੱਲੇਗਾ ?
 (1) 3 (2) 8 (3) 4 (4) 10
- 148.** ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ 6 ਨਾਲ ਭਾਜ ਯੋਗ ਹੈ ?
 (1) 9033 (2) 1428
 (3) 6303 (4) 1052
- 149.** m ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜਿਸਦੇ ਲਈ $5^m \div 5^{-3} = 125$ ਹੋਵੇ।
 (1) 0 (2) -2 (3) 4 (4) 3
- 150.** $x - 7 + 7y - xy$ ਦੇ ਗੁਣਕ :
 (1) $(x - 7)(1 + y)$ (2) $(x + 7)(1 - y)$
 (3) $(x - 7)(1 - y)$ (4) $(x + 7)(1 + y)$
- 151.** ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਮਰਾਠਾ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਧੀਆ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸੁਰਜੀ ਅਰਜਨ ਗਾਓਂ ਦੀ ਸੰਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੇ ਇਲਾਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ?
 (1) ਕਟਕ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ, ਭਰੂਚ
 (2) ਅਹਿਮਦਨਗਰ, ਭਰੂਚ, ਗੰਗਾ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਇਲਾਕਾ
 (3) ਬਲਾਸੌਰ, ਗੰਗਾ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਇਲਾਕਾ, ਭਰੂਚ
 (4) ਕਟਕ, ਬਲਾਸੌਰ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ
- 152.** ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਲਗਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ?
 (1) ਰੱਈਅਤਵਾੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (2) ਮਹਿਲਵਾੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (3) ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ
 (4) ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ

153. In which year was the Chhota Nagpur Act passed by the British Government ?

- (1) 1909 AD (2) 1899-1900 AD
(3) 1856 AD (4) 1908 AD

154. Match the following :

(a) Coffee	(i) Serampur (Bengal)
(b) Cotton Textile	(ii) Neelgiri
(c) Coal Mines	(iii) Raniganj
(d) Jute Industry	(iv) Bombay
	(v) Kangra

(a) (b) (c) (d)

- (1) (i), (ii), (iii), (iv)
(2) (ii), (iv), (v), (i)
(3) (ii), (iv), (iii), (i)
(4) (ii), (iii), (v), (iv)

155. Nana Sahib Captured Kanpur with the help of which famous general in revolt of 1857 ?

- (1) Tantiya Tope
(2) Mohammad Bakht Khan
(3) Mangal Pandey
(4) Khan Bahadur

156. Maharaja Sayaji Rao University is situated at :

- (1) Surat (2) Ahmedabad
(3) Baroda (4) Jamnagar

157. Who established Dravida Kazagam ?

- (1) Periyar Rama Swamy
(2) Veeresalingam
(3) Narayan Guru
(4) Jyotiba Phule

158. Where is World's second famous Judicial Complex situated ?

- (1) Bombay (2) Madurai
(3) Masore (4) Chennai

153. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੋਟਾ ਨਾਗਪੁਰ ਐਕਟ ਕਦੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ?

- (1) 1909 ਈ. (2) 1899 ਈ.-1900 ਈ.
(3) 1856 ਈ. (4) 1908 ਈ.

154. ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

(a) ਕੌਫੀ	(i) ਸੈਰਮਪੁਰ (ਬੰਗਾਲ)
(b) ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ	(ii) ਨੀਲਗਿਰੀ
(c) ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾ	(iii) ਰਾਣੀਗੰਜ
(d) ਪਟਸਨ ਉਦਯੋਗ	(iv) ਬੰਬਈ
	(v) ਕਾਂਗੜਾ

(a) (b) (c) (d)

- (1) (i), (ii), (iii), (iv)
(2) (ii), (iv), (v), (i)
(3) (ii), (iv), (iii), (i)
(4) (ii), (iii), (v), (iv)

155. 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਵਿੱਚ ਨਾਨਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਨਰਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਾਨਪੁਰ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ?

- (1) ਤਾਂਤੀਆ ਟੋਪੇ
(2) ਮੁਹੰਮਦ ਬਖਤ ਖਾਨ
(3) ਮੰਗਲ ਪਾਂਡੇ
(4) ਖਾਨ ਬਹਾਦਰ

156. ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਿਆਜੀ ਰਾਓ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਲਯ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?

- (1) ਸੂਰਤ (2) ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ
(3) ਬੜੌਦਾ (4) ਜਾਮਨਗਰ

157. ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਕਾਜ਼ਗਾਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ?

- (1) ਪਰੀਆਰ ਰਾਮਾ ਸਵਾਮੀ
(2) ਵੀਰ ਸਲਿੰਗਮ
(3) ਨਰਾਇਣ ਗੁਰੂ
(4) ਜੋਤਿਬਾ ਫੂਲੇ

158. ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?

- (1) ਬੰਬਈ (2) ਮਦੁਰਾਇ
(3) ਮੈਸੂਰ (4) ਚੇਨੱਈ

159. Match the following :

- (a) Second Round Table Conference (i) 21 February, 1924
 (b) Quit India Movement (ii) September, 1931
 (c) Poorna Swaraj (iii) 8 August, 1942
 (d) Jaito Morcha (iv) 31 December, 1929

- (1) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
 (2) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
 (3) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)
 (4) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)

160. Telugu speaking areas were separated from which state to create Andhra Pradesh ?

- (1) Madras (2) Telangana
 (3) Karnataka (4) Vidarbha

161. Which type of resource can air be classified as ?

- (1) Potential Resource
 (2) Developed Resource
 (3) Undeveloped Resource
 (4) Biotic Resource

162. How much percentage of total water is used towards agriculture in World ?

- (1) 73.39% (2) 93.73%
 (3) 93.37% (4) 73.37%

163. How many national parks and wild life sanctuaries are there in India ?

- (1) 68,498 (2) 98,480
 (3) 86,489 (4) 89,490

164. Arrange the following soils in increasing order on the basis of the percentage found in India :

- (i) Alluvial Soil (ii) Red Soil
 (iii) Laterite Soil (iv) Black Soil

- (1) (iii), (ii), (i), (iv) (2) (i), (ii), (iii), (iv)
 (3) (iii), (ii), (iv), (i) (4) (i), (iv), (ii), (iii)

165. How much percentage of hydro electricity of the world is produced by India ?

- (1) 1% (2) 11% (3) 37% (4) 21%

159. ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

- (a) ਦੂਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ (i) 21 ਫਰਵਰੀ 1924
 (b) ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ (ii) ਸਤੰਬਰ 1931
 (c) ਪੂਰਨ ਸਵਾਰਾਜ (iii) 8 ਅਗਸਤ 1942
 (d) ਜੈਤੋਂ ਦਾ ਮੋਰਚਾ (iv) 31 ਦਸੰਬਰ 1929

- (1) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
 (2) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
 (3) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)
 (4) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)

160. ਤੇਲਗੂ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ?

- (1) ਮਦਰਾਸ (2) ਤਿਲੰਗਾਨਾ
 (3) ਕਰਨਾਟਕ (4) ਵੇਦਰਭਾ

161. ਹਵਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ?

- (1) ਸੰਭਾਵਤ ਸਾਧਨ
 (2) ਵਿਕਸਤ ਸਾਧਨ
 (3) ਅਵਿਕਸਤ ਸਾਧਨ
 (4) ਜੀਵ ਸਾਧਨ

162. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

- (1) 73.39% (2) 93.73%
 (3) 93.37% (4) 73.37%

163. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਪਾਰਕ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਪਨਾਹਗਾਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?

- (1) 68,498 (2) 98,480
 (3) 86,489 (4) 89,490

164. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਧਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੋ :

- (i) ਜਲੋਚੀ ਮਿੱਟੀ (ii) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ
 (iii) ਲੈਟਰਾਈਟ ਮਿੱਟੀ (iv) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ

- (1) (iii), (ii), (i), (iv) (2) (i), (ii), (iii), (iv)
 (3) (iii), (ii), (iv), (i) (4) (i), (iv), (ii), (iii)

165. ਭਾਰਤ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਣ-ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

- (1) 1% (2) 11% (3) 37% (4) 21%

166. Wet farming is practised in which part of Asia ?

- (1) North-West (2) South-East
(3) North-South (4) East-West

167. What is the required temperature for cultivation of cotton ?

- (1) 10°C – 20°C (2) 20°C – 30°C
(3) 18°C – 27°C (4) 24°C – 35°C

168. Write full form of RTGS :

- (1) Real Time Gross Service
(2) Rare Time Gross Settlement
(3) Real Time Gross Settlement
(4) Real Time General Settlement

169. What is Mercalli Scale ?

- (1) Measures intensity of earthquake
(2) Measures loss occurred due to earthquake
(3) Measures intensity of flood
(4) Measures intensity of tsunamis

170. The gas leak tragedy of 1984 happened in the State of :

- (1) Madhya Pradesh (2) Maharashtra
(3) Andhra Pradesh (4) Uttar Pradesh

171. How much time did it take to prepare the constitution of India ?

- (1) 1 year, 11 months and 12 days
(2) 2 years, 3 months and 18 days
(3) 1 year, 2 months and 15 days
(4) 2 years, 11 months and 18 days

172. In which state is the sale of liquor banned ?

- (1) Gujarat (2) Rajasthan
(3) Punjab (4) Karnataka

173. Under which article of the constitution is discrimination on the basis of religion, caste, colour or race abolished ?

- (1) Article - 11 (2) Article - 11-A
(3) Article - 15 (4) Article - 15-A

166. ਗਿੱਲੀ ਖੇਤੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

- (1) ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ (2) ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ
(3) ਉੱਤਰ-ਦੱਖਣੀ (4) ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮੀ

167. ਕਪਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿੰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

- (1) 10°C – 20°C (2) 20°C – 30°C
(3) 18°C – 27°C (4) 24°C – 35°C

168. RTGS ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

- (1) Real Time Gross Service
(2) Rare Time Gross Settlement
(3) Real Time Gross Settlement
(4) Real Time General Settlement

169. ਮਰਕਾਲੀ ਪੈਮਾਨਾ ਕੀ ਹੈ ?

- (1) ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਮਾਪਣਾ
(2) ਭੂਚਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਮਾਪਣਾ
(3) ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਮਾਪਣਾ
(4) ਸੁਨਾਮੀ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਮਾਪਣਾ

170. 1984 ਗੈਸ ਲੀਕ ਦੁਖਾਂਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ?

- (1) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
(3) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (4) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

171. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ?

- (1) 1 ਸਾਲ, 11 ਮਹੀਨੇ 12 ਦਿਨ
(2) 2 ਸਾਲ, 3 ਮਹੀਨੇ 18 ਦਿਨ
(3) 1 ਸਾਲ, 2 ਮਹੀਨੇ 15 ਦਿਨ
(4) 2 ਸਾਲ, 11 ਮਹੀਨੇ 18 ਦਿਨ

172. ਸ਼ਰਾਬ-ਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

- (1) ਗੁਜਰਾਤ (2) ਰਾਜਸਥਾਨ
(3) ਪੰਜਾਬ (4) ਕਰਨਾਟਕ

173. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਸਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ?

- (1) ਧਾਰਾ 11 (2) ਧਾਰਾ 11-A
(3) ਧਾਰਾ 15 (4) ਧਾਰਾ 15-A

174. Who presented resolution before the Imperial Legislative Assembly to offer free and compulsory education in India ?

- (1) Dada Bhai Nauroji
- (2) Rabindra Nath Tagore
- (3) Firoz Shah Mehta
- (4) Gopal Krishna Gokhale

175. How many members are indirectly elected for the Rajya Sabha from Punjab ?

- (1) 6 (2) 7 (3) 9 (4) 5

176. Who was in favour of giving more powers to the president to make the centre strong ?

- (1) Sardar Vallabhbhai Patel
- (2) Atal Bihari Vajpayee
- (3) Pt. Jawahar Lal Nehru
- (4) Dr. Rajendra Prasad

177. An appeal can be made within ..... against any decision given by Special Court :

- (1) Within 30 days (2) Within 25 days
- (3) Within 40 days (4) Within 42 days

178. In which Court of law, decisions given by the Lok Adalats can be challenged ?

- (1) Supreme Court
- (2) High Court
- (3) In both (1) and (2)
- (4) Neither of the Courts

179. Right to equality has been included from ..... of the Indian constitution.

- (1) Article 15-17 (2) Article 16-18
- (3) Article 14-18 (4) Article 12-35

180. Who said "Caste is the most important political party in India" ?

- (1) Mahatma Gandhi
- (2) Pandit Jawahar Lal Nehru
- (3) Shri Jai Prakash Narain
- (4) Dr. B. R. Ambedkar

174. ਕਿਸਨੇ ਇੰਪੀਅਰਲ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਅਸੈਂਬਲੀ ਅੱਗੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ?

- (1) ਦਾਦਾ ਭਾਈ ਨਰੋਜੀ
- (2) ਰਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ
- (3) ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਤਾ
- (4) ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਖਲੇ

175. ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਅਪ੍ਰਤਿਕ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

- (1) 6 (2) 7 (3) 9 (4) 5

176. ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਸੀ ?

- (1) ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ
- (2) ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ
- (3) ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
- (4) ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ

177. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?

- (1) 30 ਦਿਨਾਂ (2) 25 ਦਿਨਾਂ
- (3) 40 ਦਿਨਾਂ (4) 42 ਦਿਨਾਂ

178. ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਿਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

- (1) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ
- (2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ
- (3) ਦੋਨਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ
- (4) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ

179. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ..... ਤੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- (1) ਅਨੁਛੇਦ 15 ਤੋਂ 17 (2) ਅਨੁਛੇਦ 16 ਤੋਂ 18
- (3) ਅਨੁਛੇਦ 14 ਤੋਂ 18 (4) ਅਨੁਛੇਦ 12 ਤੋਂ 35

180. 'ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ ਹੈ।' ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸਨੇ ਕਹੇ ?

- (1) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
- (2) ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
- (3) ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ
- (4) ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ

ROUGH WORK / ਕੱਚਾ ਕੰਮ